

VARBERGS
KOMMUN

Riktlinje för namnsättning i Varbergs kommun

Policy
Program
» Riktlinje
Strategi
Anvisning
Handlingsplan

Beslutad av Byggnadsnämnden	Beslutsdatum och paragrafnummer 25 januari 2024 § 18	Diarienummer SBK 2023-000349	Dokumentansvarig avdelning Stadsbyggnadskontoret, geografisk information
---------------------------------------	--	--	---

Bakgrund

Varbergs kommun hanterar namnsättning för gator, vägar, kvarter, parker, torg, kommundelar, byggnader och anläggningar med mera. Detta benämns som "ortnamn". Namnsättning är viktig i vårt samhälle som befinner sig i ständig förändring eftersom namnsättning är ett sätt att bevara kulturarvet.

Namnsättning regleras främst via regelverk, handböcker och rekommendationer från Sveriges ortnamnsmyndighet Lantmäteriet. I arbetet med namnsättning tas hänsyn till regler för memorialnamn, god ortnamnsred med mera.

Namnsättning har även en funktionell aspekt, till exempel är det en viktig del i detaljplanearbetet. Namnsättning får även konsekvens för blåljusverksamheten som ofta använder namn som lokaliseringsreferens. Effektiv namnhantering medför att även adresshantering i samband med bygglov blir enklare och snabbare.

Definition av ortnamn

Enligt Lantmäteriet definieras ortnamn som "en under viss tid och i en viss krets av människor entydig benämning på en viss geografisk lokalitet".

Stöd för namnsättning

Namnsättning stöds av historiska beskrivningar, kulturmiljöplaner, byggnadsinventeringar, akademiska uppsatser och avhandlingar, arkeologiska rapporter och artiklar i hembygdsskrifter. Hävdvunna namn används i deras fastställda former. Vid behov kontaktas Språkrådet på Institutet för språk och folkminnen (Isof).

De lagar och regler som behöver beaktas är främst följande:

- Regelverk, handböcker och rekommendationer från Lantmäteriet
- FN resolution VIII/2 ang memorialnamn
- Kulturmiljölagen 1 kap, 4 § God ortnamnsred (2013:548)
- Svenska språk- och skrivregler
- Svenska Akademiens ordlista

Namngrupp

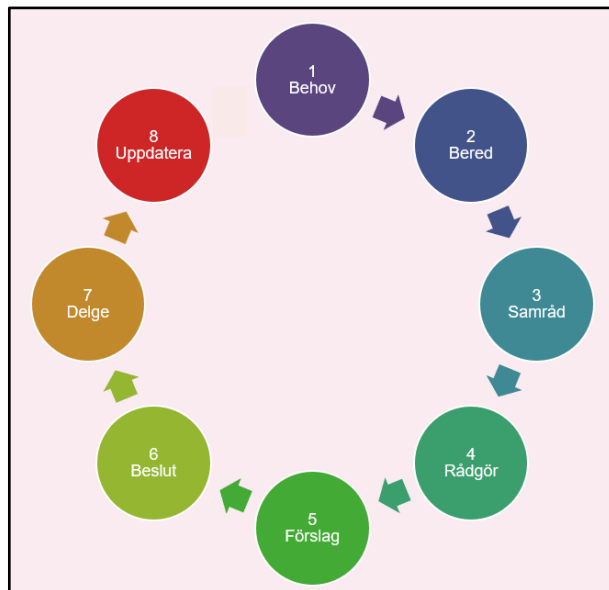
Namngruppen hanterar regelbundet uppkomna namnfrågor. Gruppen leds av stadsbyggnadskontorets tjänsteperson med namnansvar. Gruppen består därutöver av 3-5 tjänstepersoner. Deltagarna besitter hög kompetens gällande gott svenskt språkbruk. De har till uppgift att ta ställning till namnansvariges namnförslag.

Deltagare i namngruppen

- Namnansvarig har god kunskap om Lantmäteriets regelverk, kulturmiljölagen, besitter lokalhistorisk expertis, har ingående kunskap om god ortnamnsred samt svenska språk- och skrivregler. Namnansvarig ansvarar för namnbanken där inkomna namnförslag lagras för eventuell framtida användning.
- Tjänsteperson med kunskap om detaljplanernas framtagande, vad som behöver namnsättas och när, vilka namn som passar utifrån gestaltning.
- Kartingenjör, med kunskap om kommunens beslutade namn, databaser, Lantmäteriets byggnads-, adress- och lägenhetshantering (BAL) samt har ansvar för efterföljande adressättning.
- Representant från berörd förvaltning med kännedom om efterfrågade namn rörande verksamheten. Till exempel från kultur- och fritidsförvaltningen rörande namn på anläggningar, från hamn- och gatuförvaltningen rörande gatunamn och annan allmän plats, så som torg, parker och lekplatser eller från förskole- och grundskoleförvaltningen gällande namn på skolor.

Arbetsprocess

Arbetsprocessen för namnsättning sker enligt följande steg:

1. **Behov.** Behov av namnsättning inkommer till stadsbyggnadskontoret från kommunens olika verksamheter i samband med att Varberg utvecklas och nya områden, vägar och platser med mera behöver namn.
2. **Bered.** Namnansvarig bereder namnförslag genom att tillämpa god ortnamnsned och utgå från relevant lagstiftning.
3. **Samråd.** Namnansvarig hanterar samråd med berörd hembygdsförening. I de fall det rör sig om kvartersnamn ska Lantmäterimyndigheten ges tillfälle att yttra sig, Förordning (2008:687). Då det rör sig om nya eller ändrade gatunamn, vägnamn ges väghållare och vägförening tillfälle att yttra sig. Då det rör sig om kommunens egna byggnader och anläggningar hanteras förslag från förvaltare via namngruppen.
4. **Rådgör.** Namnansvarig rådgör därefter med kommunens namngrupp. Representant från berörd förvaltning deltar aktivt.
5. **Förslag.** Namngruppen tar ställning till namnansvariges förslag. Namnansvarig har utslagsröst gällande val av namnförslag. Namnförslag redovisas för byggnadsnämnd.
6. **Beslut.** Byggnadsnämnd beslutar om namnsättning baserat på framtaget namnförslag.
7. **Delge.** Delgivning av beslut om namn sker via protokollsutdrag till berörda instanser till exempel initiativtagare till behov av namn, Lantmäteriet eller Trafikverket.
8. **Uppdatera.** Namnförteckning och namnbank uppdateras.